

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperte.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 65

V Gorici, v sredo 29. avgusta 1928

Leto XI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo naprej. — List izdaja konsorcij »Ger. Straža«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Rt. va Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo: ulica Mameli št. 4.
St. pošl. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. št. 362.

Izseljevanje.

Tisoči so že zapustili našo zemljo, tisoči sinov in hčera v cvetu življenja jo nameravajo v kratkem zapustiti in se podati v Južno Ameriko čez široko lužo.

Mnogo črnila je bilo že prelitega s članki in dopisi, ki so odsvetovali izseljevanje v Južno Ameriko. Vse zaman. Izgleda kot da se bi tajne sile zarotile proti vsem dobro mislečim. Četudi zaman, a naj bo zapisano tudi sledeče:

Poglejte po deželi! Koliko bivših Amerikancev je premožnih. Na prste ene roke jih preštejete vse.

In koliko naših izseljencev v Južno Ameriko si je nakopalo tam doli dolarjev in pezos? Velika večina še ni plačala dolga, ki je bil najet za potovanje.

Potovanje v Južno Ameriko je drago. Izseljenci se ne vozijo sicer v luksuznih razredih, temveč bolj tako, kot »ta nižji fulk«, a kljub temu stane vožnja in vse ostalo okoli 4000 lir. Za pot tja dol 4000 lir, za nazaj istotoliko, to je skupaj 8000 lir. S tako svoto se da na kmetiskem posestvu že precej napraviti.

Dejstvo je, da so skoraj vsi, ki se izselijo v Južno Ameriko, za nas

za vedno izgubljeni. Če jim gre dobro, ostanejo tam doli. Ogromna večina pa živi s krvavimi žulji slabše kot doma, na stran ne morejo staviti. Vsi ti so izgubljeni, ker s čim si bodo plačali pot nazaj. S praznim žepom pa se nikdo rad ne vrača domov, ker sram bi ga bilo stopiti pred mater, nevesto, otroke in domovino. Upravičeno bi ga vprašali: Kam si dal svoja najboljša leta? Lepega in mladega smo te pustili, pohabljenega starca ne maramo.

Uboga je naša zemlja. Ne more prerediti vseh svojih sinov in hčera, posebno če nas ljubi Bog tako tepe, kot nas v zadnjem času. Ali On ve, zakaj je to dobro, Njegovih računov ne poznamo.

Uboga je naša zemlja, mnogi si morajo iskati drugod kruha. A bratje in sestre, ne iščite kruha daleč za morjem, iščite ga blizu, od koder ne stane pot nazaj 4000 lir, temveč skoraj stokrat manj. Če boste imeli baš smolo in nesrečo, se boste za silo lahko vrnili domov s par dobrimi podplati in s torbo kruha.

Ali ni to res?

Kaj se godi po svetu?

V ponedeljek 27. avgusta je bil znamenit dan za svetovno zgodovino, tako vsaj zatrjujejo tisti, ki jim je pri srcu blaginja človeštva. Ta dan so v Parizu podpisali pogodbo o trajnem miru med narodi, imenovano po zunanjem ministru Združenih držav Kellogu. S to pogodbo se je 15 velikih držav zavezalo, da bodo vse medsebojne spore mirno poravnale in da ne bodo nikdar več segle po orožju, razen v potrebi in obrambi.

Kdo je Kellogg?

Frank B. Kellogg je ameriški državni tajnik za zunanje zadeve. Rodil se je 22. novembra 1856. v Potsdamu v državi New York. Študiral je pravo. Nato je postal odvetnik. Kot tak je živel četrt stoletja v oddaljeni provinci, daleč proč od središč. Znan pa je bil kot izvrsten pravnik. V začetku tega stoletja ga je predsednik Roosevelt poklical k sebi kot sodelavca. Takrat je Kellogg stopil v širšo javnost. Po vojni se je zdelo, da ne bo več igral nobene politične vloge. Predsednik Harding pa ga je poslal za poslanika v London, kjer so evropski diplomati pri raznih konferencah občudovali njegove zmožnosti. V marcu 1925. pa je postal državni tajnik za zunanje zadeve. Državni tajnik za zunanje zadeve Združenih držav je zelo važna osebnost in ima zelo veliko oblast. Nad njim sta samo še predsednik in podpredsednik. In kot državni tajnik je Kellogg zaslovel po vsem svetu. Pogodba, ki se po njem imenuje, mu bo zagotovila mesto v zgodovini.

O pogodbi sami smo v »Goriški Straži« že precej poročali. Tudi

njeno vrednost smo na kratko označili. Zato danes ne bomo na dolgo in široko ponavljali. Omenimo samo to, da je pobuda za pogodbo dal francoski zunanji minister Briand in da so se pogajanja vlekla več kot eno leto. Prvotna zamisel se je precej spremenila in število udeleženi držav se je povečalo od dveh na petnajst.

Prirave v Parizu.

Prizadete države so sklenile, naj se pogodba podpiše v Parizu. Francozi so bili na to seveda ponosni in so poskrbeli, da bise dogodek kolikor mogoče slovesno izvršili. Določili so posebno dvorano v palači zunanjega ministrstva, v kateri naj se vse izvrši. V tisti dvorani so podpisali že marsikatero mednarodno važno listino. Na palači zunanjega ministrstva so vihrale zastave držav, ki so sprejele pogodbo. Zanimivo je dejstvo, da je v ponedeljek prvih po dolgi vrsti let zopet vihrala nemška zastava v Parizu.

V dvorano so postavili par filmskih aparatov, ki so vse natančno ujeli in ohranili zanamcem vsak gib tega važnega dejanja. Poleg tega so s posebnim aparatom naredili govoreč film, tako da bodo ostale tudi besede.

Zadnje dni minulega tedna so začeli prihajati zastopniki raznih držav. Kellogg je došel v petek s prekoceanskim parnikom »Ile de France«. Njegov prihod je bil dogodek dneva. Prišli so tudi drugi. Iz Berlina je došel dr. Stresemann, ki so mu zdravniki prav s težavo dovolili to pot. Angleže zastopa Chamberlainov namestnik, Italijo grof Manzoni, Čehoslovaško zunanji minister dr. Beneš.

Podpis.

Slovesnost se je pričela ob pol treh popoldne. Otvoril jo je Briand, ki je imel kratek nagovor o pomenu te pogodbe. Bil je to edini govor. Po navadi je ob takih prilikah hotel vsak zastopnik spregovoriti par besed. Tu pa se je uveljavilo načelo molččnosti. To je slovesnost precej dvignilo. Nato so začeli podpisovati. Glavni ceremonijer je klical zastopnike po abecednem redu. Zopet se je zgodil zanimiv slučaj. Po francoski abecedi pride prva na vrsto Nemčija (Allemaigne). Drugi so le neradi prepustili Nemčiji to prednost. Ko je dr. Stresemann podpisal, so mu vsi navzoči živahno dloškali. Najbolj pa so pozdravili Brianda. Zadnji je podpisal zastopnik Čehoslovaške dr. Beneš. Ob štirih popoldne je bila vsa slavnost končana.

Ko bodo pogodbo vse prizadete države tudi ratificirale, bo stopila v veljavo. Vojna ne bo sicer čisto odpravljena, pač pa bo možnost vojne mnogo manjša, ker so vse države, ki so podpisale, vezane svoj podpis spoštovati, ako nočejo izgubiti splošne naklonjenosti.

Kaj pravi o pogodbi Foerster?

V »G. Straži« smo že enkrat namignili na vzrok ki je nagnil Združene države, da so se tako idealno potegnile za mir. Vzrok je čisto praktičen. Evropske države dolgujejo Ameriki velikanske vsote. Ako bodo te države mirno živele med seboj, je verjetno, da bodo v dohodnem času lahko vrnile Ameriki denar. Drugače bi bilo, ako bi se države bojevale. Za vojno je treba denarja, denarja in denarja. Ker bi vojskujoče se države vse doma porabile, ne bi mogle plačevati dolgov in Združene države bi trpele škodo. Zato je te bojevite države treba ukleniti, da se ne bodo mogle preveč svobodno gibati. Tega dela se je lotil Kellogg. Priznati je treba, da se mu je zelo dobro posrečilo.

Zanimivo je, kaj misli glede te pogodbe znani nemški učenjak Fr. W. Foerster. Foerster je napisal v časopisu »Menschheit« (Človeštvo) članek, iz katerega posnemljemo sledeče vrstice: »Največji ameriški trusti so se združili, da bi prihodnje jesen lahko zelo razširili svojo evropsko trgovino in ustanovili v Evropi podružnice svojih podjetij. Odtod to čisto novo in močno zanimanje za politično ustalitev evropskih razmer. Nameravajo najdalekosežnejša podjetja, toda nočejo tvegati, da bi vse te ustanove z vsem ameriškim kapitalom vred ničila evropska plinska vojna. V treh ali štirih letih upa Amerika toliko napredovati, da bo na podlagi same gospodarske odvisnosti starega sveta od novega lahko Evropi »ameriški mir« enostavno narekovala. Do takrat pa naj skrbi Kelloggova pogodba za svetovni mir.«

Okno v svet.

Odgovor jugoslovanske vlade.

Jugoslovanska vlada je odgovorila na italijansko protestno pismo radi izgredov v Dalmaciji. Vlada obžaluje vse dogodke in obljubuje, da bo poravnala storjeno škodo, kakor hitro se bo ista ustanovila. Rimska vlada je z odgovorom zadovoljna.

Boji med macedonskimi revolucionarji.

Med pristaši ustreljenega generala Protogerova in med pristaši Mihajlova se že par tednov vrše hudi boji. Te dni je med Obidinom in Filipovem južno od Rodopskih gor prišlo do spopada, v katerem je padlo par desetih ljudi.

Trocki se ne vda.

Voditelj komunistične opozicije v Rusiji Trocki še iz prognanstva širi svoje nauke med rusko ljudstvo. Vse tajne vladne ponudbe za vrnitev v stranko je odbil. Ko se je vršil zadnji kongres komunistične internacionale, je Trocki poslal predsedstvu kongresa spomenico, v kateri je napadel vlado in razložil svoje misli. O spomenici so na kongresu govorili. Njena vsebina je bila odklonjena. Trocki pa v prognanstvu dalje kuje načrte.

Krnjević

priznan kot zastopnik Hrvatov.

Izvrševalni odbor medparlamentarne zveze je sklenil, naj belgradski poslanci zastopajo samo stranke ki so jih poslale v Berlin. Istočasno je odbor priznal Krnjevića kot zastopnika hrvatske seljačke stranke. Hrvati se torej ne morejo pritoževati, da se jim tudi v inozemstvu dela krivica.

Proti oklopni križarki.

Kot smo že poročali, je nemška vlada sklenila zgraditi eno oklopno križarko. Radi tega sklepa se je dvignil velik vihar. Posebno socialisti odločno ugovarjajo. Odpor je bil tak, da je javnost splošno pričakovala, da bo vlada padla. Zujaj se je razburjenje že nekoliko poleglo. Komunisti so sklenili, da bodo zahtevali ljudsko glasovanje.

Dr. Korošec in dr. Bauer.

Zadnje čase se je po italijanskih listih mnogo pisalo o razkolu med katoliško duhovščino v Jugoslaviji. Povod za to je dal zagrebški nadškof dr. Bauer, ki je menda ob Raški proti Koroščevi vladi. Ministrski nato sprejel Pribičevića. Ministrski predsednik dr. Korošec je nato zahteval pojasnila pri nunciju. Nuncij Pelegrinetti je bil te dni v Rimu in je izjavil, da se dr. Bauer ne namerava pridružiti nobeni stranki, ki se bojuje proti Korošču, in da ceni Korošca kot politika in človeka. O političnem razkolu med katoliško duhovščino v Jugoslaviji torej ne more biti govora.

Smith govori.

Pred kratkim je govoril H. Hoover, predsedniški kandidat republikanske stranke. V svojem govoru je označil program, ki ga misli izvrševati. Sedaj pa se je oglašil k besedi tudi njegov nasprotnik Smith, ki je v sredo 22. avgusta v Albanyu blizu New Jorka obrazložil svoj delovni program. Smith je ostro obsodil zunanjo politiko dosedanjega predsednika Coolidgea, ki je odredil oboroženo posredovanje Združenih držav v neodvisni državi Nicaragua. Smith je mnenja, da se mora spoštovati neodvisnost vsake, tudi najmanjše države. Smith je nadalje izjavil, da ni dovolj, vojno prepovedati, da je marveč treba odstraniti vse vzroke vojne. Končno je Smith govoril o prepovedi točenja alkohola, njih pijač. Rekel je, da je prepoved sicer zelo umestna, da pa io je treba nekoliko drugače izpeljati.

Čičerin bolan.

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Čičerin je težko zbolel. Prepekljali so ga v bolnico. Vlada je izjavila, da njegovo stanje ni nevarno, da pa potrebuje dolgega dopusta. Čičerin bo zato odpotoval v kako inozemsko kopalnišče. Zunanji urad bo medtem vodil Litvinov.

DNEVNE VESTI.**Nova maša.**

V Velikih Žabljah na Vipavskem bo v nedeljo dne 2. septembra ob 10. uri izredna slovesnost. Tamošnji domačin o. Venceslav Vrtovec Družbe Jezusove bo v svoji rojstni vasi daroval Vsemogočnemu prvo slovesno sv. mašo.

Novomašnik je bil gojenec goriškega deškega semenišča. Obiskoval je z izvrstnim uspehom goriško gimnazijo in jo leta 1914 dovršil z odliko. Skozi vso gimnazijo ga je spremljal visoki ideal duhovniškega poklica. Že je stal na pragu srčnih želja, ko je zavihrala svetovna vojna, ki je potegnila v svoj zlosrečni vrtinec tudi g. Vencelja — osmošolca. Poslovil se je s tisoči naših mož in fantov od doma in se podal pač s pretežkim srcem v vojno. Ta pot je bila dvakrat težka za mladeniča, ki je čutil v prsih poklic znanilca miru, sprave in ljubezni. No, dolžnost je pač dolžnost! Šel je torej za vojaškim bobnom in bil, kakor povsod, tudi kot vojak cel mož, vreden tako prijateljevega kakor neprijateljevega spoštovanja. Najprej se je bojeval pri Tržačanih, nato pri Bosancih, končno pri zrakoplovcih, kjer je dosegel čast nadporočnika. Bil je pri neki bitki v zraku hudo ranjen. Zdravil se je v ljubljanski mestni bolnišnici. V dobi svoje boleznine se je pečal večinoma z duhovnimi stvarmi. Tako je obnovil v svojem srcu velike ideale, ki jih je gojil od mladih let. Dozorel je v njem sklep, da postane redovnik Družbe Jezusove.

Pobožnost za gospe in gospodične bo pri sv. Antonu v petek 31. avgusta ob 8. uri zvečer. Ta pobožnost se je mnogim zelo priljubila, toda veliko je še gospa in gospodičen, od katerih bi smeli pričakovati več zanimanja zanjo. Ne gre za kako nepotrebno stvar, ampak za najvažnejšo zadevo in sedanji brezverski in nemoralni poplavi.

Vodstvo Apostolstva molitve.

Blagoslovljenje

novе bazilike na Sv. Gori se je zvršilo zadnjo nedeljo ob prisotnosti

Preiskava radi veleizdaje.

Jugoslovanska vlada je pretekli teden sklenila preiskati, ali ni sedanji predsednik Radičeve stranke dr. Maček zagrešil veleizdaje, ko je zahteval razcep države. Ako se bo ta domneva izkazala za resnično, bo dr. Maček postavljen pred sodišče.

številnih zastopnikov raznih oblastev. Navzoči so bili goriški prefekt, goriški obč. načelnik, kvestor, pokrajinski politični tajnik in drugi. Številno so bili zastopani tudi avangardisti in »Balilla«. Sv. obrede je izvršil gen. vikar msgr. Sion.

Birmovanje**v komenskem dekanatu.**

Prezvzišeni knez in nadškof bo delil zakrament sv. birmе v komenskem dekanatu v sledečih dneh: Rimemberk 2. sept., Šmarje 3. sept., Branica 4. sept. predp., popoldne v Gaberju; Štjak 5. sept., Kobjeglava 6. sept. predp., popoldne v Štanjevu; Komen 8. sept., Gorjansko 9. sept. predp., popoldne v Velikem dolu; Pliskovica 10. sept. predp., pop. Gabrovica; Škrbina 11. sept.; Temnica 12. sept. predp., pop. Vojšičica. Prezvzišenega bo spremljal stolni dekan msgr. Valentinčič.

Iz učiteljske službe.

G. Alojzij Vodopivec, učitelj v Grgarju, je premeščen v Raiano v Abrucih. — G. Viktor Vouk iz meščanske šole v Postojni in gđc. Marija Ditrich, ki je službovala v Senožečah, sta premeščena v Toskano.

Septembarska veselica v Postojnski jami.

Prihodnjo nedeljo dne 2. septembra se bo vršila v znani Postojnski jami običajna ljudska veselica, ki bo privabila, kakor vsako leto, ogromne množice ljudstva iz vseh krajev. Jama, ki bo ob tej priliki bajno razsvetljena v vsej svoji obširnosti, bo nudila obiskovalcem polno najrazličnejših zabav. Središče bo velika koncertna dvorana, kjer bo med drugim furianski zbor, sestojč iz 60 pevcev v narodni noši, nudil občinstvu izreden užitek. Na ta dan bo vozilo v Postojno več posebnih vlakov s 50% popustom in tudi vstopnina v jamo bo znižana za 50%.

Cirkus Kludsky.

V Gorico je prišel znani cirkus Kludsky. S svojimi predstavami začne danes v sredo 29. t. m. V Gorici ostane 5 dni.

»Piccolo« in Sv. Gora.

»Piccolo« od 24. avg. priobčuje daljši članek o svetogorskem svetišču in pravi med drugim tudi tole: »Nujna potreba je, da se pospešijo zaključna dela pri baziliki in se dovršijo tudi ostale pritikline. Svetogorsko svetišče, ki stoji skoraj tik ob mejah domovine in je sveto starim in novim generacijam, mora modro vodjeno od gvardijana Inama, ki združuje globoko vernost z živo zavestjo Italijana, dovršiti vzvišeno nalogo, da privabi romarje iz vseh krajev in ohrani živahen dotok vernih drugorodcev ter tudi Slovanov onkraj meje, ki bodo tako potom svetišča prišli v stik z verno Italijo, katere čaru se ne bodo mogli odreči.«

Mussolini pri vojaških vajah.

Načelnik vlade Mussolini je pretekli teden prisostvoval vojaškim vajam v Monferrato.

Balbo v Zadru.

Novoimenovani letalski general Italo Balbo je došel v Zader. Prebivalstvo ga je navdušeno pozdravilo. Balbo je zapustil Zader še isti večer.

Atentat na italijanskega konzula.

Italijanski konzularni zastopnik v Saint-Raphael v Franciji markiz Di Muro je bil pretekli četrtek napaden. Nekdo je ustrelil nanj in ga lahko ranil. Zdi se, da gre za osebno maščevanje.

»Krassin« proti severu.

Sovjetski lomilec ledu »Krassin« je popravljen. Sedaj je odplul proti Bergenu, kjer bo naložil premoga. Nato bo odšel proti severu, kjer bo nadaljeval iskanje.

Nalezljiva mrzlica v Atenah.

V grškem glavnem mestu Atene že več dni divjaalezljiva mrzlica. Vsak dan zboli več stotin ljudi. Umrlo jih je že 25.

Požar v »Seljačkem domu«.

V ponedeljek popoldne je v »Seljačkem domu« v Zagrebu izbruhnil požar, ki je uničil mnogo važnih predmetov. Nekaj časa je bila celo nevarnost, da bo cela hiša pogorela. Gasilcem se je pa posrečilo, da so ogenj pogasili. »Seljački dom« je sedež Radičeve stranke. Nekateri so takoj domnevali, da je bil požar naročen.

Pameten ukrep.

Čehoslovaški naučni minister je odredil, naj se vse šolske učne knjige pregledajo in očistijo vsega, kar bi utegnulo navajati mladino k narodnostni nestrpnosti.

Vtihatapljeni potniki zastrupljeni.

Na angleškem parniku »Strel Inventor«, ki je plul proti Združenim državam, je izbruhnila neka nalezljiva bolezen. Kapitan je dal zato ladjo izprazniti in jo s strupenimi plini razkužiti. Ko so plini začeli prodirati v spodnje dele, so se začeli klici na pomoč. S plinskimi maskami na obrazih so šli mornarji za klici in našli 16 potnikov. Sedem je bilo že mrtvih. Za potnike ni nihče vedel, ker so se bili vtihatapili na ladjo. Niti pri natančni preiskavi pred razkuženjem jih niso našli.

Triurni delavnik.

Vpeljali so ga na Japonskem. Pa ne morda za delavce. Na to misel je prišla zveza beračev v Tokio. Noben njen član ne sme »delati« več kot tri ure na dan, to pa zato, ker je beračev veliko in bi drug drugemu delali prehudo konkurenco, ako bi bili vsi hkrati na cesti. Tako so si pa »delo« porazdelili. Poznavalci razmer trdijo, da se jim kljub znižanju delovnega časa ne bo nič slabše godilo.

Moderni čudeži.

Svetovnoznan filmski igralec Charlie Chaplin menda zelo rad zahaja v kinematograf. Včasih gre na dan k več predstavam. Vprašali so ga, zakaj tako. Odgovoril jim je: »Kino je edini kraj, kjer človek še lahko doživi čudeže, in sicer čudeže, ki jih v življenju ni. V kinu ženske odpirajo usta, ne da bi govorile.«

Najdeno.

Najdena je bila ura, ki je shranjena na mestnem magistratu. Lastnik jo tam lahko dvigne.

Tržne cene

dne 28. avgusta 1928.

Česnik kg L. 0.60—0.80; sveže zelje L 1.40 do 1.60 kg; korenje L 1 do 1.20; kumare 50 do 60 cent.; čebula 60 do 80 cent.; rdeča pesa L 1.40 do 1.60; fižol navaden L 1.80; fižol koks L 2.80; solata L 2 do 2.20; endivija L 2.20 do 2.40; jajčniki L 1.40 do 1.60; krompir 50 do 60 cent.; paradižniki 60 do 80 cent.; redič L 2 do 4.40; špinača L 1.60 do 2; fižol stročnik L 2.40 do 3; vrzote L 1.60 do 1.80; bučice L 1.20 do 1.40; neoluščen fižol L 3.20 do 3.80; sveže fige 80 cent. do 1 L; limoni 40 do 70 cent.; jabolka L 1 do 1.60; hruške L 1.40 do 2.40; breskve L 1.60 do 4; slive 80 cent. do 1 L; namizno grozdje L 2.20 do 2.80 sveže maslo L 14 do 15; presno maslo L 17 do 18; mleko L 1 do 1.10; skuta L 4; jajca 55 do 60 cent. komad.

C. Doyle — Milan:

Plešočki možički.

(Detektivska dogodba.)

»Gospa Hilton je težko ranjena in lahko vsak hip umrje.«

Ko je mož to slišal, je tako bolestno kriknil, da je zadonelo po celi hiši.

»Vi niste pri čisti pameti!« je divje zavpil. »On je bil ranjen, ne ona. Kdo bi mogel mali Elzi kaj zlega storiti? Drznil sem se ji groziti, Bog mi odpusti, toda ne bil bi v stanu skriviti ji enega lasu. Preključite to besedo! Recite, da ni zadeta!«

»Našli smo jo težko ranjeno poleg trupla njenega soproga.«

Tedaj se zgrudil mož s težkim vzdihom v naslonjač in skril obraz v svoje uklenjene roke. Nekaj minut je sedel nepremično in ni dal nobe nega glasu od sebe. Nato je dvignil kvišku glavo in izpregovoril z lede nomirno obupanostjo:

»Nimam vam kaj več prikrivati, gospodje,« je začel. »Ako sem ubil moža, tedaj se je to zgodilo zatem, ko je oddal on name en strel; to ni nikak umor. Če pa mislite, da sem

gospo ranil, tedaj ne poznate ne mene ne nje. Prisegam vam, še noben možki na svetu ni ljubil ženske bolj, nego sem ljubil jaz njo. Imel sem pravico do nje. Pred leti je bila moja zaročenka. Čemu je moral priti med naju ta Anglež? Še enkrat vam zagotavljam: jaz sem imel največ pravice do nje in le to sem zahteval.«

»Ona pa se je odtegnila vašemu vplivu, ko je zapazila, kakšen človek ste,« je odvrnil Holmes. »Ušla je iz Amerike, da bi se vas iznebila ter se poročila na Angleškem s poštonim možem. Izsledil ste jo in jo zasledoval in ji zagrenjeval življenje, medtem ko ste od nje zahteval, naj zapusti svojega moža, katerega je ljubila in zanj skrbel, ter naj beži z vami, ki se vas je bala in vas sovrvažila. Končno ste ustrelili spoštovanega moža in potisnili njegovi ženi v roke samokres, da se tudi sama ubije. To ste dosegli, gospod Abe Slaney in zagovarjati se boste morali pred sodiščem.«

»Če Elza umrje, mi je vseeno, kaj se bo z menoj zgodilo,« je rekel Amerikanec. Stegnil je roko in dolgo strmél v zmečkan papir, ki ga je

držal v pesti. »Poglejte tu, gospod,« je vzkliknil in sumnja se je zalesketala iz njegovih oči. »To mi povzroča temne misli in težke skrbi. Kakó naj si to razlagam? Če je gospa tako težko ranjena kakor za triujete, kdo je potemtakem napisal to? To mi povejte!« S temi besedami je vrgl list na mizo.

»To sem jaz napisal, da bi vas semkaj privabil.«

»To ste vi napisal? Noben človek na svetu, razen naše družbe, ni poznal skrivnosti plešočih možičkov. Kako ste zamogel vi s to pisavo pisati?«

»Kar eden človek znajde, zamore drugi odkriti,« je odgovoril Holmes. »V ostalem je že na potu kočija, ki vas bo peljala v Norviki, gospod Slaney. Čas do njenega prihoda še lahko uporabite v to, da kolikor možno poravnate storjeno krivico. Ali ste vedeli, da je bila gospa Cubittova zelo osumljena, da je umorila svojega moža, in se imale moji prisotnosti in moji slučajni vednosti vsega dogodka zahvaliti, da ne pride na zatožno klop? Vsaj to ste ji dolžni, da izjavite pred celim svetom, da ne zadene nje na no-

ben način, posredno kakor tudi neposredno, pri tem tragičnem koncu njenega soproga, popolnoma nobe na krivda.«

»Nič mi ne bo ljubšega kot to,« je dostavil Amerikanec. »Tudi meni samemu se zdi najboljšje, kar moram storiti, namreč to, da povem golo resnico.«

»Moja dolžnost je, da vas na to opozorim, da vam ni treba izjaviti ničesar obtežujočega proti samemu sebi,« je zaklical nadzornik Martin — znani paragraf angleškega kazenskega zakonika.

Slaney je skomizgnil z rameni.

»Ravnal se bom po tem,« je rekel. »Predvsem, gospoda moja, vam moram povedati, da poznam damo že od otroške dobe. Bilo nas je sedem mož v Chicagu in Elzin oče je bil glavna podpora naše zveze. Bil je izvrsten dečko, stari Patrik. On je iznašel tudi to pisavo, ki bi veljala za otročje čečkanje, če bi vi ne, našli rešitve. Tudi Elza se je naučila nekaj naših zvijač, toda njej ni prijal ta posel; vzela je svoje malo, častno pridobljeno premoženje, nas zapustila in šla v London. — (Konec prih.)

UTRINKI.

Boj za zdravo čtivo.

V mestu Lille na Francoskem so nekateri katoličani ustanovili organizacijo, ki bo skrbela za moralno neoporečno čtivo. Do tega so jih pripeljala sledeča dejstva: 1. Ljudstvo po vojni mnogo več bere kot prej. 2. Katoliških knjižnic se le malo poslužujejo. Primer: Lille ima 220.000 prebivalcev. Tri katoliške knjižnice so leta 1924 imele 35.000 knjig, a komaj 1000 bralcev. Pa še ti bralci spadajo ponajveč k izobraženim slojem. 3. Ljudstvo kupuje knjige brez potrebne izbire vse vprek. 4. Najbolj grede porno-grafska dela. Med 134 romani neke bukvarne je bilo komaj 14 dobrih. — Proti temu lahko uspe samo odločna in organizirana borba. Za razširjenje dobre knjige moramo tudi pri nas vedno bolj skrbeti.

Lepi uspehi.

V Avstriji izhaja list, ki se imenuje »Das Zwei Groschen Blatt« (list za dva groša). Bavi se s perečimi verskimi in cerkvenopolitičnimi vprašanji. List ima 75.000 naročnikov in se še vedno širi. Prihodnje leto upajo, da bo imel pol milijona naročnikov. List so priporočili vsi avstrijski škofje.

Pomanjkanje duhovščine v Franciji.

Škof v mestu Ajaccio na Korziki toži v svojem zadnjem pastirskem listu o velikem pomanjkanju duhovščine v njegovi škofiji. 150 župnij je brez duhovnika, četrtnina duhovnikov ima nad 70 let. Škofija bi potrebovala nad 200 bogo-

slovcev. V semenišču jih je pa le 73. Pri nas na Goriškem ni veliko boljše.

Katoliško delavstvo

je imelo letos svoje mednarodno zborovanje v Kolinu na Nemškem. Zbralo se je 400 zastopnikov raznih kat. delavskih organizacij. Prisoten je bil tudi papeški nuncij msgr. Pacelli, ki je v svojem pozdravnem govoru poudarjal, da se Cerkev zaveda težke naloge, pred katero jo stavlja sedanja zmaterrizirana družabna in gospodarska ureditev. Cerkev mora vztrajati na dveh zahtevah: spoštovanje do delavca kot osebnosti in do ločitev dostojne mezde.

Katoliške žene.

V Rimu je imela ital. katoliška ženska zveza svoj vsakoletni kongres. Obisk je bil nad vsa pričakovanja številen. Sv. oče je sprejel zastopnice zborovalk, katerih je bilo nad 10.000, in jim je dal navodila za bodoče delo. — Tudi v južni Nemčiji se je vršilo slično zborovanje kat. nemškega ženstva. Kardinal Faulhaber je pri tem zborovanju poudarjal sledeče vodilne misli: skrb za dušo, dopajenje pred Gospodom, služba svetu po Kristusovih naukih tudi na zunaj, zato čuvanje dostojne mode.

Francoski katoliki

so imeli koncem julija v Parizu svoj 20. socialni teden. Glavni predmet razprav je tvorilo vprašanje krščanske ljubezni do bližnjega. Tečaj je otvoril pariški kardinal Dubois.

Kaj je novega na deželi?

Tolmin.

Res žalostne razmere vladajo v občinah, kjer ima mladina ples za edino dobro delo. Koliko zla, koliko moralne pokvarjenosti, koliko surovosti in — koliko greha. Pri nas pa opazujemo pri večini mladih nekaj bolj resnega, nekaj vesellega. To so nam pokazala naša dekleta sedaj ob prazniku vnebovzvetja Marije Dev., naše farne patrone. Dekleta iz Mar. družbe so si oskrbela ob desetletnici ustanovitve Mar. družbe duhovne vaje, katere je vodil tri dni škofijski voditelj g. Cigoj. Vsak dan dva govora polna lepih naukov, bodril za čednostno, vzorno dekliško življenje. Na praznik slovesno skupno sv. obhajilo, a kar je najlepše: Mar. družba je sprejela isti dan 45 novih članic. Kako veselje za nebeško Kraljico, kako veselje za starše in kaka čast za duhovnijo! Isti dan pop. pa je odšlo na božjo pot na sv. Višarje nad 50 deklet in mladeničev poklonit se nebeški Materi. Pohvaliti moramo pa tudi druga dekleta, ki so tudi tridnevno porabila za svojo dušo. Mladenci, dekleta pod Marijinim varstvom je Vaša srečna bodočnost! Delo blagega monsignorja Rojca in vnetih gospodov, ki so na Tolminskem neumorno delovali za probudo mladine, rodi lepe uspehe. Naj jih Bog blagoslovi!

Veliko pozornost je vzbudila v našem trgu aretacija trgovca Negro. Obtožujejo ga, da je onečastil neko osemletno deklico. Odpeljan je bil vklejen v goriške zapore, kjer se sedaj nahaja. Zadeva je mnogim zelo neprijetna.

Lipa.

V noči od torka na sredo se je pri posestniku Kovačiču Francu, hišna številka 34, v Lipi, vnel strašen požar. Ponoči je začelo goreti v hlevu in seniku. Mukanje in rop v hlevu je zbudil posestnika, ki

je hitro skočil k oknu in zapazil, da je štala v plamenu. Hitro skoči gospodar s svojim bratom v hlev, da reši živino, ki jo je že obdajal plamen. Pa pomoč je prišla prepozno. Le konja sta rešila, a je zadobil tako močne opekline, da ni upanja, da bi se ohranil. Zgorelo je troje goved s prasičem. Še gospodarjev brat Karel se je pri reševanju tako opekel, da je moral iskati pomoči pri zdravniku. Z bliskovito naglico se je potem ogenj razširil na vse poslopje tako, da je družina komaj rešila golo življenje. Le trudapolnemu delu vaščanov, ki so takoj pritekli na pomoč, se je posrečilo ogenj omejiti, da ni uničil še drugih hiš. Vzrok požaru ni znan. Škoda se ceni na okoli 55.000 lir. Posestnik je bil deloma zavarovan.

Ukve.

Že leto dni ni iz Ukev glasu. Poskojna Tončnja, ki je včasih kaj poročala, je odšla v večnost, drugi pa ne znajo slovensko pisati ali pa si ne upajo. — Od drugod beremo o veliki suši. Pri nas, hvala Bogu! smo še vedno o pravem času dobili potrebnega dežja in moremo upati na razmeroma dobro letino. Le občinska blagajna ima še vedno sušo, odkar jo je v Avstrijo ubegli komisar neblagega spomina spravil v velik dolg. Zato smo prav hvaležni kraljevi vladi, da nam tudi letos še zajezuje naše potoke po planini, da bi bili zanaprej vsaj pred povodnijo bolj varni. Dne 13. septembra bo ravno 25 let, odkar smo bili povodi grozno udarjeni. Spodobilo bi se ob tej priliki, da bi s posebno spravno pobožnostjo si izprosili tudi božje varstvo še zanaprej. — Naša večstoletna košata lipa pred cerkvijo kaže znamenja, da ne bo več dolgo zelenela. Usiha. Škoda je bo.

Gradišče nad Prvačino.

Naše ceste so po vojni v zelo slabem stanju. Po nekaterih krajih

so sploh neporabljive. Zlasti se nahaja v sila slabem stanju občinska cesta iz Oševljika do prvaškega mosta, dasi so jo ljudje iz svoje dobrovoljnosti že večkrat popravili na roboto. Tako ukazuje tudi sedaj g. podeštat tridnevno roboto samo za Gradišče. In res, eni polovica občinarjev se je temu utrujati tudi uklonila, in zvesto roboti po cesti. Drugi pa godrnjajo in ne marajo o roboti nič slišati. To so seveda občinarji drugega razreda. Kajti kot je znano spada Gradišče pod občino Renče. Občinske ceste so bile v Renčah vse napeljane s trdim gruščem. Kakor grušč tako tudi delavci za podsipanje cest so bili vsi plačani iz občinske blagajne. Občinarji iz Gradišča naj si pa sami vozijo grušč in sami podsipajo. Seveda vse na roboto. Tako hočejo znižati občinske izdatke, zato naj bi gradiški kmetje malo prihranili občini in znižali malo njene dolgove.

Kal nad Kanalom.

(Novi zvonovi). Zadnji begunci zvonovi se vračajo v našo gorsko vas. Kdo vé, na kateri fronti so se morali bojevati s svojimi ognjenimi žreli? A pustimo to žalostno razmišljanje turobne preteklosti in pogledimo na sedanost. — V nedeljo dne 12. t. m., je bilo, ko se je velika množica ljudi začela zbirati pod vasjo, kjer je stal slavolok. Bolj pridni in čili pa se nismo mogli zdržati in smo pohiteli dol v Koprivišče ali do Sukavca ali celo do Levpe. In kaj je to ljudstvo gnalo tako daleč in kaj je bil vzrok take nestrpnosti?

Novi zvonovi prihajajo k nam! Šest čilih konj je vpreženih v ozaljšan voz s štirimi lepo okrašenimi zvonovi. Sprevod se je začel že v Levpi pri prvem slavoloku, potem smo šli skoz drugi obok na Sukavcu in tako smo prišli v neznan vročini do tretjega slavoloka v Koprivišču. Tu smo že zaslišali večji zvon v zvoniku, kako milo kliče svoja dva mlada brata, naj skoraj prideta k njemu v visoke line, kjer mu bosta pomagala vršiti njegovo težko dolžnost. Tako dospemo po strmi poti do vasi, kjer nestrpno čaka velika množica ljudi, zbrana okoli slavoloka s svojim priljubljenim g. obč. načelnikom De Toni-jem in preč. g. dekanom, katera obdaja venec osmerih botrov. Konji se ustavijo, voz utihne, besedo povzame g. podeštat in v vzhlično lepih besedah pozdravi nove zvonove. G. kurat tolmači v domačem jeziku njegov slavnostni govor. Pomnoženi cerkv. zbor zapoje prekrasno prigodnico »Novi zvonovi«, katero je spisal preč. g. dekan V. Belé uglasbil pa naš V. Vodopivec.

Nato se začne triumfalen sprevod pomikati proti cerkvi, kjer je zbrana zopet ogromna množica.

Zvonovi se umaknejo v cerkev in nato začne cerkvena slovesnost. Preč. g. dekan stopi na prižnico in v njemu lastnih krepkih besedah pozdravi nove zvonove ter razloži službo zvonov in pa tudi naše dolžnosti do njih. — Po končanem govoru se izpostavi Najsvetejši, orglje zabučijo in iz grla vse zbrašne množice zadoni: »Hvala večnemu Bogu«. Ljudstvo se razide in redka slovesnost je končana.

Domači g. kurat povabi krajevne oblasti, preč. g. dekana, botre, vozniške ter pevski zbor v svoje stanovanje, kjer smo v prisrčni domačnosti dali duška svoji radosti nad novimi zvonovi.

Zvonovi so bili vlti v Vidmu od tvrdke Fr. Broili. Liv in okraski so jako lepi. Uglasena sta dva večja na fis' in gis', tako da se zlagata s prejšnjim zvonom e' v melodično zvonilo. Skupna teža vseh zvonov znaša kg 1990,5, medtem so pred vojno tehtali le kg 1333; razliko kg

657,5 smo doplačali sami. V zvonik smo jih obesili sami. Njihovo zvonjenje nam jako ugaja in mislimo, da bo tudi strokovna ocena to potrdila. — Skupno s tema dvema staba bila vltita tudi dva manjša zvonova za podružnico sv. Tomaža v Koprivišču. Posvečeni so bili dne 11. t. m. v Gorici od prevz. kn. in nadškofa; botri so jim bili: Ign. Bavdaž, Jak. Kovačič, Iv. Lazar, Peter Leban, Iv. Okroglič, Luka Pirih, Ant. Skrt in Ant. Šuligoj, katerim se lepo zahvaljujemo za njihovo naklonjenost in njihovo botrsko darilo.

Oj, novi zvonovi zvonite, na delo, k molitvi budite!

Sedlo.

Pred 9. leti je ugrabila tukaj neusmiljena smrt gospo Terezijo Uršič, soprogo našega bivšega nadučitelja g. Franca Uršiča. Žalujoci soprogo je dal napraviti dostojen in krasen spomenik na grob svoje rajneke tovarišice in vzorne žene ter je na vahtni dan vsako leto s svojimi hčerkami prihitel na grob svoje ljubljene soproge in zlate mamice. V torek dne 14. t. m. pa je naše pokopališče pri Sv. Križu žalovalo. Družina g. Franca Uršiča je odpeljala drage koščice svoje zlate mamice na domače pokopališče v Kobarid. Blaga pokojnica! Ostanesh nam v živem in hvaležnem spominu. Sedaj sladko počivaj na domači rojstni grudi, dekler se vsi ne vidimo nad zvezdami!

Komen.

Preteklo nedeljo 28. avg. je umrla lepe smrti osemdesetletna Jožefa Švara Vinko in Albina Abram, Piodobra stara mati več nepreskrbljenih otrok. Njen pogreb je bil veličasten. Peli so ji cerkveni pevci žalostinke in članice Marijine družbe so jo polmoštevnilno spremljale k zadnjemu počitku. Naj počiva v miru!

Sveto pri Komnu.

Naše razbite zvonove so dali prebiti v livarni Broiljevi v Vidmu. Dne 28. avgusta t. l. jih je prevzvišeni knez in nadškof v Gorici posvetil v pričjo g. kateheta Franceta Pahorja in za botre so bili navzoči Švara Vinko in Albine Abram, Pipan Josip in Marija Štolfa, Jazbec Vinko in Marija Dugulin.

Manjši so kot prej. Upamo, da nam bodo na dan sv. Tiliha že lepo zvonili. Bog jih obvaruj, da bi se tako hitro ne razbili kakor prejšnji.

Gorjansko.

Preč. pater Sofron Kozlevčar, frančiškan s Svete Gore, nam je blagoslovil nov križev pot v nedeljo zjutraj po sv. maši. Ljudstvo je pazno poslušalo pomenljiv patrov govor in z zanimanjem sledilo lednim obredom.

Bovec.

Od 11. do 19. avgusta smo imeli pri nas izredno slovesnost, kakršna se ni vršila že dolgo vrsto let, že v predvojnem času. Vršil se je pri nas sv. misijon, ki so ga vodili gg. misijonarji iz Mirna (gg. dr. A. Zdešar, Klančnik in Škvarča). Že več dni smo se pripravljali na to slavnost z molitvami, ki so se vršile zvečer pri podružnici M. D. na Polju in ki se jih je ljudstvo v lepem številu udeleževalo. Sprva je izgledalo, kot da ne bo udeležba pri misijonu ravno velika, a od dneva do dneva je zanimanje za sv. misijon naraščalo, tako da smo lahko uverjeni, da je dosegel svoj namen. Razen milosti božje gre gotovo tukaj prva zasluga gg. misijonarjem, ki so se zelo trudili ter v prekrasnih in praktičnih pridigah razloževali lepe krščanske resnice in dolžnosti tako da je ob sklepu sv. misijona marsikdo želel, da bi trajal vsaj še en teden. Ginljiva je bila zlasti v petek zvečer sprava pred sv. Rešnjim Telesom, ko je vsa cerkev skupaj

obljubila, da hoče izpolnjevati Kristusovo postavo in odpustiti vsem. Zaključil se je sv. misijon v nedeljo dne 19. t. m. s procesijo v misijonskim križem, ki se je vršila po trgu in katere se je udeležilo ogromno število ljudi, tako da je prekosila velikonočno in celo procesijo na dan sv. Rešnjega Telesa. Drugi dan ob 6 in pol se je pa darovala sv. maša za umrle farane in se je vršila nato procesija na pokopališče, katere se je udeležilo tudi veliko ljudi.

Ob tej priliki gre najlepša zahvala gg. misijonarjem, ki se niso ustrašili truda in napora in g. dekanu, ki je tudi mnogo žrtvoval v ta namen. Delo misijonarjev naj pa blagoslovi Bog in naj čuva v srcih vernih sad sv. misijona.

Spodnja Idrija.

Združenje občin.

S 14. avgustom se je preselilo tukajšnje županstvo v Idrijo z vsem svojim uradnim aparatom. S tem dnem je prenehalo v Spodnji Idriji vsako uradovanje. Odslej bomo morali za vsako malenkost v Idrijo. Za oddaljene, ki so imeli že sedaj po dve in tri ure hoda do občinskega urada, ne bo to združenje občin prineslo veliko dobrega, pač pa še več potov in stroškov.

Živinski sejem.

Na dan sv. Roka je bil običajni vsakoletni živinski sejem. Živine je bilo še nekaj, menda 18 glav, a kupčija skrajno slaba. Največ kšefta so imeli še kramarji, ki jih ob taki priliki ne manjka.

Vreme.

Po gorkih solnčnih dneh smo enkrat zopet dobili nekaj dežja. V noči od 21. na 22. je med hudim viharjem, ki je podrli tudi nekaj kozolcev in razkril hiše, začel padati precej močan dež, ki je potem še celo dopoldne namakal žejno zemljo. Vsak je vzkliknil: ah, da bi bil ta dež vsaj en mesec poprej! Narasla Idrijska je napravila precej škode pri zgradbi mostu čez Idrijsko, ker je nenadoma narasla in preplavila ravno pripravljene jame za betoniranje glavnih stebrov. Kakor kaže se to jesen še ne bomo vozili po njem.

Smrt.

V Spodnji Kanomlji je umrl 83 letni fant Anton Troha. Naj počiva v miru!

Idrijske novice.

Lepo slavje v Sp. Idriji.

Naše mesto se je docela izpraznilo in skoraj vse, kar leže ino grede, se je na praznik Marijinega vnebovzetja zbralo v Sp. Idriji, da tamkaj počasti našo ljubo nebeško Mater, ki deli svoje milosti s prijaznega hribočka »na Sivi Skalici«.

Č. g. župniku se moramo res čuditi, kako je bilo mogoče, da je s požrtvovalno sopomočjo tako lepo ovenčal cerkev in okrasil oltar — pač znan mojster kinčanja že izza semenjskih let. Požrtvovalnost ljudstva — vneta ljubezen do nebeške Matere, vse to je dalo pobudo, da se je notranjščina cerkve spremeni v en sam velik šopek. Dekletom spodnejdrijske Mar. družbe moramo Idrijsčanje častitati ob njeni 30-letnici. Lepo pridige g. dr. Mirkota Brumata, na praznik ob 10. dop. slovesna sv. maša ob asistenci štirih gospodov in lep zaključni govor popoldan, vse to je na nas napravilo tako lep in prisrčen vtis, da tega dne ne bomo takoj pozabili. Lep spreved, ki se je vil z zastavo sp. idrijske dekl. M. dr. na čelu tja do cerkve, je bil priča, da imamo še deklet, ki rade posnemajo svojo zavetnico in mater Marijo. Počastile so sp. idrijsko M. dr. tudi druge družbe kot iz Gor. Ledin in Šebrelj z zastavami; vsem pač gre topla pohvala, da so v taki vročini prišle tudi s svojimi zasta-

vami. Prisotna je bila tudi Mar. dr. iz Idrije, a žal, brez zastave in z maloštevilnimi članicami, čeprav jih ima lepo število.

Draga dekleta, le na plan s svojimi znaki, da bodo videli ljudje, da še ljubi naš rod Marijo in da s tem pokažemo, kaka so naša pota!

ZDRAVSTVO.

Zdravje pogoj vsakemu uspehu.

Angleški jezuit W. J. Lockinton navaja v svoji knjigi »Po telesni izobrazbi k duševni moči« zanimive zglede iz zgodovine, ki kažejo, da morejo računati na velike uspehe v življenju le ljudje krepkega zdravja.

Eden največjih mož vseh časov je Sokrat, čegar duh še danes deluje na človeštvo, dasi je živel pred 2300 leti. O njem beleži zgodovina, da se je »znan najbolj postiti in da je prenesel vojaško hrano; bil je silno močan in zdrav ter je po telesni žilavosti prekašal vse moške.«

Sokratov učenec Platon je zastopal mnenje, da je mož, ki je izobrazil samo svojega duha ne pa tudi svoje telo, pohabljenec. Sam je bil »krepko rašččen, vztrajno je telovadil in dosegel tako moč in gibčnost, da je pri istmičnih igrah tekmoval za nagrado«.

Slavni govornik Demosten je hodil in tekkel vkreber, da bi si okrepil telo. Neki prijatelj ga je bil namreč opozoril na vzrok njegovega prvotnega neuspeha: »Ti svojega telesa ne vadiš za delo na govorniškem odru in tvoj govor je vsled tvoje nemarnosti in dobrovoljnosti slaboten in truden.«

Eden največjih rimskih govornikov, Ciceron, je bil v mladosti šibke rasti in slabotnega glasu in njegova viharna duševnost je telo kmalu popolnoma ugonobila. S smotrenim vežbanjem si je nato organizem okrepil in si pridobil toliko zdravja in moči, da je bil kasnejšemu velikemu delu in naporom kos. V svojih spisih pravi na nekem mestu: »Edinole vežbanje ohrani duševni polet in svežost.« — Tudi Ciceronov glas še danes doni preko sveta.

Ciceronov sodobnik Juliji Cezar je bil telesno nedostatno obdarjen, kar ga je zelo oviralo v njegovih načrtih. Skušal se je okrepiti z vojnim življenjem, z dolgimi pohodi in priprosto hrano. Da je uspel, pričajo njegovi čini.

Novodobni Cezar, Napoleon Veliki, je bil »mož iz kamena in železa, ki je 16 in 17 ur vztrajal v sedlu in mogel več dni zaporedoma korakati brez počitka in miru, mož uren in okreten kakor tiger«. Mailland ga opisuje kot »izredno močnega, lepo raščenelega, 170 cm visokega moža«. Napoleonov rek je bil: »Pravo, kar mora imeti dober general, je dobro zdravje.« Njegov veliki nasprotnik Wellington je malo je del in mnogo hodil.

Slavni angleški državnik Gladstone je vsak dan vežbal svoje telo. Tako je dosegel, da je mogel v letih, ko je velika večina njegovih vrstnikov že bila v grobu, drugi pa so kot slabotni starci čakali smrti — vladati veliki angleški narod. Silni govor, s katerim je zaključil drugo branje homerule-bill, je imel v svojem 84. letu. Takrat je prevečal tega starčka še tolik ogenj, da se mu parlament ni mogel upirati. Gladstone je utrpel svoje telo z vežbanjem in hojo. Vsak dan se je izprehajal po dve uri pa naj je bilo lepo ali slabo vreme. Ko je bil 80 let star, je posekal hrast, ki je imel 1.20 m v premeru.

Horace Greeley je rekel o sekiri: Sekira je najbolj zdravo orodje, ki ga je človek kdaj vzel v roke. To velja posebno za ljudi, ki so v svojem poklicu prisiljeni, da delajo sede. Sekira potegne rame nazaj in razširi prsni koš in pljuča. Ako bi mogel vsak mladenič in mož od

svojega 15. do 50. leta vsak dan dve uri vihteti sekiro, bi bolezniki kmalu izginile in tudi revmatizem bi postal redek. Sekira daje duhu ravno dovolj posla, da se ne udaja sanjarenju ali težkim mislim, dočim ima vsaka mišica v telesu dovolj napora in vežbe.

Namesto sekire imamo danes razne sporte, ki pa imajo to slabo stran, da si le prevečkrat zasužnjijo duha in tudi telesu ne nudijo enakomerne zdrave vežbe.

POSEBNI VLAKI ZA OBISK POSTOJSKE JAME.

Zelezniška uprava sporoča, da bodo dne 2. septembra na razpolago občinstvu sledeči posebni vlaki za potovanje v Postojno povodom prireditve v tamkajšnji jami:

Proga Benetke - Postojna.

Benetke odh. ob 6.50; Tržič odh. ob 10.55; Nabrežina odh. ob 11.30. — Postojna prih. ob 13.20. Postojna odh. ob 19.05.

Proga Videm - Gorica - Postojna.

Videm odh. ob 6.30; Kormin odh. ob 7.02; Gorica ob 7.27; Tržič ob 8.17; Nabrežina ob 9.05; Opčine 9.32; Divača ob 10.12 — Postojna prih. ob 11.16. Postojna odh. ob 17.30.

Proga Trst - Postojna.

Trst odh. ob 8.00; Sv. Križ ob 8.35; Prosek 9.10; Sežana ob 9.34; Divača ob 9.58; Ležeče ob 10.18 — Postojna prih. ob 11.00. Postojna odh. ob 20.25.

Proga Reka - Postojna

Reka odh. ob 8.10; Matulje ob 8.36; Jorjani ob 8.53; Bistrica 9.40; Prem ob 9.57 — Postojna prih. ob 10.38. Postojna odh. ob 10.50.

Proga Pulj - Postojna.

Pulj odh. ob 7.05; Kanfanar ob 7.53; Pazin ob 8.25; Herpelje ob 10.17 — Postojna prih. ob 11.43. Postojna odh. ob 17.50.

Izdajali se bodo potnikom vozni listki za tja in nazaj s popustom 50% navadne tarife, popust ki bo veljal tudi za običajne vlake in sicer od 1. do 21. septembra.

Za vožnjo nazaj morajo biti listki prepečatani na postaji Postojnska Jama (Postumia-Grotte).

Ugodna prilika! Proda se lusuni avto Bianchi Tip. 18., krmilo znotraj. Obrnite se na tvrdko Bragalini Corso Em. 24.

Ortopedični zavod A. ZECCHI

TURIN - Via Roma 31, I. nadstr. - TURIN

Aparat Zecchi zabranjuje napredovanje

K I L E

Uspeh aparata ZECCHI v videmski pokrajini.

Nov ozdravljenec iz Valvasone.

Dolžnost me veže izreči svoje priznanje in hvaležnost g. ortopedu Zecchi, ki mi je s svojo posebno iznajdbo ustavil kilo, ki mi je delala zelo grenko življenje in me ovirala v mojem poklicu.

Pippo Jožef pok. Luke
Via dei Fornasini
Valvasone (pokr. Videm)

Važna objava! Radi številnih pisem, v katerih nas stranke prosijo za informacije javljamo, da bo ortoped ZECCHI dajal pojasnila in nasvete v sledečih krajih:

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica

Din. 50,000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10,000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst. — Sezonska ekspozitura: Rogaška Slatina.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.